

## A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. július 19.)

a brojlerállományokban a *Campylobacter* spp. előfordulási gyakoriságát és antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességét, valamint a brojlerzetemekben a *Campylobacter* spp. és a *Salmonella* spp. előfordulási gyakoriságát vizsgáló, a tagállamokban végzendő felméréshez való közösségi pénzügyi hozzájárulásról

(az értesítés a C(2007) 3440. számú dokumentummal történt)

(2007/516/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az állat-egészségügyi kiadásokról szóló, 1990. június 26-i 90/424/EGK tanácsi határozatra <sup>(1)</sup> és különösen annak 20. cikkére,

mivel:

- (1) A 90/424/EGK határozat eljárásokat állapít meg a konkrét állat-egészségügyi intézkedésekhez – köztük műszaki és tudományos intézkedésekhez – való közösségi pénzügyi hozzájárulás szabályozására. Előírja, hogy a Közösség tegye meg a közösségi állat-egészségügyi jogszabályok kidolgozásához vagy állat-egészségügyi képzés és oktatás kidolgozásához szükséges műszaki és tudományos intézkedéseket, illetve segítse a tagállamokat ilyen intézkedések megtételében.
- (2) Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) által az állatról emberre terjedő betegségek, ezek kórokozóinak és az ilyen kórokozók antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének a Közösségben 2005-ben tapasztalható tendenciáiról és forrásairól készített jelentés <sup>(2)</sup> szerint 22 tagállamban összesen 194 695 humán campylobacteriosisos eset vált ismertté. A brojlerhús tekinthető a fertőzés leggyakoribb forrásának. A beszámolók szerint a pozitív minták aránya a brojlerhúsnál eléri a 66,4 %-ot. A brojlerállományokban a beszámolók szerint a pozitív minták aránya 0,2 és 86 % között van.
- (3) Az EFSA-jelentés szerint továbbá a 22 tagállamban összesen 168 929 humán szalmonellózisos eset vált ismertté 2005-ben. A friss baromfiús jellemző fertőzősségi aránya 4 és 10 % között mozog, ami az összes vizsgált élelmiszer körében a legnagyobb arány.
- (4) Az EFSA jelentése arra is kitért, hogy az állatokból és élelmiszerekből izolált *Campylobacter* és *Salmonella*

viszonylag nagy része ellenálló az emberi betegségek kezelésére általánosan használt antibiotikumokkal szemben. Ez különösen érvényes a baromfiból izolált *Campylobacter* fluorkinolonokkal szembeni ellenálló képessége; a beszámolók szerint az izolátumok 94 %-a ellenálló volt a ciprofloxacinnal szemben. Az ilyen ellenállóképes baktériumok által okozott, élelmiszerből származó fertőzések különösen veszélyesek az ember számára, mivel az orvosi kezelés gyakran hatástalan marad.

- (5) A *Gallus gallus* brojlerállományban a *Salmonella* spp. előfordulására vonatkozó, a tagállamokban végrehajtandó alapfelmérésnek a Közösség részéről történő pénzügyi hozzájárulásáról szóló, 2005. szeptember 1-jei 2005/636/EK bizottsági határozatnak <sup>(3)</sup> megfelelően összehasonlítható információkat gyűjtöttek a *Salmonella* előfordulási gyakoriságáról az ilyen állományokban. Nagyon nehéz azonban a brojlerhúsban található *Salmonella* és a brojlerállományokban és a brojlerhúsban található *Campylobacter* előfordulási gyakoriságának összehasonlítása a különböző tagállamok között, mivel nincs harmonizált megfigyelési rendszer.
- (6) A zoonózisok és zoonózis-kórokozók monitoringjáról, a 90/424/EGK tanácsi határozat módosításáról és a 92/117/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 17-i 2003/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv <sup>(4)</sup> 5. cikke szerint koordinált megfigyelési programok hozhatók létre, különösen ha erre konkrét igény merül fel, a kockázatok felmérése, valamint a zoonózisra és a zoonózis-kórokozókra vonatkozó alapértékek meghatározása céljából, a tagállamok szintjén.
- (7) Tudományos szakértők az EFSA-val együttműködve elkészítették a brojlerállományokban előforduló *Campylobacter* harmonizált megfigyeléséhez szükséges alapfelmérés műszaki specifikációit. Az összes tagállamban képzést szerveztek 2006-ban a laboratóriumi személyzet számára az ilyen állományokban előforduló *Campylobacter* kimutatói módszereiről és 2007-re tervbe van véve oktatás a tetemekben előforduló *Campylobacter* számlálási meghatározásának módszeréről.

<sup>(1)</sup> HL L 224., 1990.8.18., 19. o. A legutóbb a 2006/965/EK határozattal (HL L 397., 2006.12.30., 22. o.) módosított határozat.

<sup>(2)</sup> *The EFSA Journal* (2006) 94.

<sup>(3)</sup> HL L 228., 2005.9.3., 14. o.

<sup>(4)</sup> HL L 325., 2003.12.12., 31. o. A legutóbb 2006/104/EK tanácsi irányelvvvel (HL L 363., 2006.12.20., 352. o.) módosított irányelv.

- (8) Az EFSA-n belül a zoonózismegfigyelési adatok gyűjtésével foglalkozó munkacsoport 2006. október 16-i és 17-i ülésén elfogadta az Európai Unióban a brojlerhúsban előforduló *Salmonella* és *Campylobacter* összehangolt megfigyelési programjához javasolt műszaki specifikációról szóló jelentést <sup>(1)</sup>.
- (9) A munkacsoport 2007. február 20-án elfogadott egy olyan jelentést <sup>(2)</sup> is, amely javaslatot tartalmazott a szárnyasokban (*Gallus gallus*), a pulykában és a sertésben előforduló *Salmonella*, illetve a brojlerekben előforduló *Campylobacter jejuni* és *C. coli* baktériumok antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének harmonizált megfigyelési rendszerére. A jelentésben ajánlásokat tesznek egy harmonizált megfigyelési rendszerre és az érzékenységi vizsgálatok harmonizált módszertanára vonatkozóan.
- (10) A 2003/99/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése és II. mellékletének B. része értelmében részletes szabályokat kell megállapítani a baromfiban előforduló *Campylobacter jejuni* és *Campylobacter coli* antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének megfigyelési programjára. E szabályok megalkotásához adatgyűjtés szükséges. Az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség vizsgálatainak ezért szerepelnie kell a felmérésben ezen adatgyűjtés céljából.
- (11) Figyelembe véve a *Salmonella* és *Campylobacter* által okozott emberi megbetegedések nagy számát, a brojlerek és a brojlerhús mint fertőzésforrások fontosságát és az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség kifejlődésének egyre növekvő problémáját, a tagállamokban összehasonlítható adatokat kell gyűjteni a brojlerekben és a brojlerhúsban előforduló *Campylobacter* és a brojlerhúsban előforduló *Salmonella* előfordulási gyakoriságáról, hogy mérlegelni lehessen közösségi szintű szabályozó intézkedések szükségességét, megvalósíthatóságát, költségeit és előnyeit.
- (12) A felmérés célja a közösségi állat-egészségügyi jogalkotáshoz szükséges műszaki információk biztosítása, ideértve a baromfinál a zoonózis elleni védekezési programokban alkalmazott antibiotikumok használatáról szóló információkat is. Tekintve a tagállamokban a brojlerekben és a brojlerhúsban a *Salmonella* és a *Campylobacter* előfordulási gyakoriságáról és a brojlerállományokban előforduló *Campylobacter* antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességről szóló összehasonlítható adatok gyűjtésének fontosságát, a felmérés konkrét igényeinek kielégítéséhez közösségi pénzügyi hozzájárulást célszerű nyújtani. A laboratóriumi vizsgálatok során felmerülő összes költséget indokolt megtéríteni, egy adott összeghatárig. Az összes többi felmerülő költség – mint például mintavétel, utazás, adminisztráció – esetében közösségi pénzügyi hozzájárulás nem indokolt.
- (13) Közösségi pénzügyi hozzájárulás azzal a feltétellel adható, hogy a felmérés a közösségi jognak megfelelően történik és hogy teljesülnek egyes további feltételek is.
- (14) Közösségi pénzügyi hozzájárulás olyan mértékben adható, ahogy az adott tevékenységet ténylegesen elvégzik, és azzal a feltétellel, hogy az illetékes hatóságok az e határozatban előírt határidőn belül benyújtják az összes szükséges információt.
- (15) Az igazgatási hatékonyság érdekében a közösségi pénzügyi hozzájárulás igényléséhez bemutatott összes kiadást euróban kell megadni. A közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelettel <sup>(3)</sup> összhangban a nem euróban felmerülő kiadásokra alkalmazott átváltási árfolyamnak az Európai Központi Bank által annak a hónapnak az első napja előtti utolsó kereskedelmi napon jegyzett árfolyamnak kell lennie, amely hónapban a tagállam benyújtotta a kérelmet.
- (16) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

#### 1. cikk

#### Tárgy és hatály

E határozat szabályokat állapít meg a tagállamokban végrehajtandó, az alábbiakat vizsgáló felméréshez való közösségi pénzügyi hozzájárulásra:

- Campylobacter* spp. brojlerállományokban és a baktérium antibiotikumokkal szembeni ellenálló képessége; és
- Campylobacter* spp. és *Salmonella* spp. brojlertetekben.

#### 2. cikk

#### Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

- „állomány”: az ugyanazon a telephelyen vagy ugyanabban az istállóban tartott, azonos egészségi állapotú, és epidemiológiailag egy egységet képező összes baromfi (mint például brojler); nagyüzemi baromfitenyésztés esetében az állomány az ugyanazon légtérben tartott összes baromfit jelenti;

<sup>(1)</sup> The EFSA Journal (2007) 96., 1–46. o.

<sup>(2)</sup> The EFSA Journal (2006) 403., 1–62. o.

<sup>(3)</sup> HL L 209., 2005.8.11., 1. o. A legutóbb a 378/2007/EK rendelettel (HL L 95., 2007.4.5., 1. o.) módosított rendelet.

- b) „vágási tétel”: az ugyanabban az állományban felnevelt brojlerekből álló, a vágóhidra egy napon küldött szállítmány;
- c) „illetékes hatóság”: a tagállamnak a 2160/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet<sup>(1)</sup> 3. cikke alapján kijelölt hatósága vagy hatóságai.

### 3. cikk

#### A felmérés tárgyát képező zoonózisok és zoonózis-kórokozók

A tagállamok felmérést végeznek, hogy meghatározzák a zoonózisok és az I. melléklet szerint véletlenszerűen kiválasztott vágóhidakon vett mintákban található zoonózis-kórokozók előfordulási gyakoriságát, az alábbiak szerint:

- a) *Campylobacter* spp. brojlerállományokban, és a baktérium antibiotikumokkal szembeni ellenálló képessége;
- b) *Campylobacter* spp. brojlertetekben;
- c) *Salmonella* spp. brojlertetekben,

a Közösség egészében. A felmérés csak azokra a brojlerekre terjed ki, amelyeket egynapos koruktól az adott tagállamban neveltek.

### 4. cikk

#### Mintavétel és elemzés

(1) A mintavételt az illetékes hatóság végzi, vagy az ő felügyelete alatt végzik, az I. mellékletben megadott műszaki specifikációk szerint.

(2) A minták és izolátumok elemzését, az elemzés céljától függően, a *Salmonella* spp., a *Campylobacter* spp., illetve az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség vizsgálatára kijelölt nemzeti referencialaboratóriumok végzik.

(3) Az illetékes hatóság azonban kijelölhet más olyan laboratóriumot is a minták és izolátumok elemzésére, amely részt vesz a *Salmonella* spp., a *Campylobacter* spp. és az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség hatósági ellenőrzésében.

<sup>(1)</sup> HL L 325., 2003.12.12., 1. o. A legutóbb az 1791/2006/EK tanácsi rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

Ilyen esetben a nemzeti referencialaboratórium támogatást és oktatást nyújt a kijelölt laboratóriumoknak, és rendszeres körvizsgálatok szervezésével biztosítja, hogy betartsák a minőség-ellenőrzési szabályokat.

Az e cikk (3) bekezdésének első albekezdése szerint kijelölt, a vizsgálatokat végző laboratóriumoknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- a) igazolt gyakorlattal rendelkeznek a vizsgálatokhoz szükséges módszerek használatában;
- b) rendelkeznek az EN/ISO 17025 szabvány szerinti minőség-biztosítási rendszerrel;
- c) az illetékes nemzeti referencialaboratórium felügyelete alatt működnek.

### 5. cikk

#### A közösségi pénzügyi hozzájárulás kifizetési feltételei

(1) A mintavétel és elemzés költségeihez a közösségi pénzügyi hozzájárulás kifizetése a tagállamok számára a II. mellékletben a társfinanszírozásra megállapított felső összértékig történik.

(2) Az (1) bekezdésben említett közösségi pénzügyi hozzájárulás akkor fizethető ki a tagállamnak, ha a felmérést a közösségi jog vonatkozó rendelkezéseinek – beleértve a versenyjogi és közbeszerzési szabályokat is – megfelelően hajtja végre, valamint teljesíti a következő feltételeket:

- a) a felmérés végrehajtásához szükséges törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések legkésőbb 2007. december 31-ig hatályba lépnek;
- b) a tagállam legkésőbb 2008. május 31-ig benyújt a Bizottsághoz egy, az I. melléklet E. részének 1. pontjában felsorolt információkat tartalmazó és a felmérés első három hónapját lefedő helyzetjelentést;
- c) a tagállam legkésőbb 2009. február 28-ig benyújt a Bizottsághoz egy zárójelentést a felmérés végrehajtásáról, amely tartalmazza az I. melléklet E. részének 1. és 2. pontjában felsorolt összes információt, a tagállamnál a mintavételek és elemzések kapcsán felmerült költségek igazolásával együtt, valamint a 2008. január 1. és 2008. december 31. közötti időszak során elért eredményeket; a felmerült költségekre vonatkozó igazolásnak legalább a III. mellékletben meghatározott információkat kell tartalmaznia;

- d) a felmérés eredményes végrehajtása.

(3) Ha a (2) bekezdés c) pontjában említett zárójelentés benyújtása nem történik meg 2009. február 28-ig, akkor a kifizetendő pénzügyi hozzájárulás arányosan csökken a következőképpen: a teljes összeg 25 %-ával 2009. március 30-ig, 50 %-ával 2009. április 30-ig és 100 %-ával 2009. május 30-ig.

#### 6. cikk

##### A megtérítendő összegek felső határa

A felmérésbe tartozó mintavételek és elemzések költségeinek megtérítéseként a tagállamok számára fizetendő közösségi pénzügyi hozzájárulás nem haladhatja meg a következő felső határértékeket:

- a) 20 EUR a *Campylobacter* és a *Salmonella* spp. minden kimutatási vizsgálatáért,
- b) 30 EUR a *Campylobacter* spp.-izolátumok minden megerősítő vizsgálatáért, kitenyészteséért (speciáció) és számlálásos vizsgálatáért, valamint a *Salmonella* spp.-izolátumok szerotipizálásáért,
- c) 30 EUR a brojlerállományokból származó *Campylobacter*-izolátumok antibiotikumos vizsgálatáért.

#### 7. cikk

##### Az adatok összegyűjtése, értékelés és jelentés

(1) A 2003/99/EK irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében az éves nemzeti jelentés elkészítéséért felelős illetékes hatóság gyűjti össze és értékeli az ezen irányelv 4. cikke szerint a *Salmonella* és a *Campylobacter* előfordulási gyakoriságára vonatkozóan elvégzett mintavételek és elemzések eredményeit, és az összes szükséges adatot és ezeknek a tagállam által elkészített értékelését egy jelentésben legkésőbb 2009. február 28-ig beadja a Bizottsághoz. Az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességre vonatkozó eredményekről a jelentés 2009. május vége előtt adandó be, a 2003/99/EK irányelv 9. cikkének (1) bekezdése szerinti éves jelentés keretében.

(2) A Bizottság a felmérés végrehajtása során kapott eredményeket a nemzeti összesített adatokkal és ezeknek a tagállamok által elkészített értékelésével együtt továbbítja az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatósághoz vizsgálat céljából.

A tagállamok által szolgáltatott adatokat a tagállamok előzetes jóváhagyása nélkül tilos a felmérésen kívül más célra használni.

(3) A nemzeti szinten összesített adatokat és eredményeket a titkosságot biztosító formában nyilvánosságra hozzák.

#### 8. cikk

##### A kiadásokra alkalmazandó átváltási árfolyam

Ha a tagállamnál a kiadás nem euróban merül fel, akkor az érintett tagállam átváltja azt euróra, az Európai Központi Bank által annak a hónapnak az első napja előtti utolsó kereskedelmi napon jegyzett árfolyamon, amely hónapban a tagállam benyújtja a kérelmet.

#### 9. cikk

##### Alkalmazás

Ezt a határozatot 2008. január 1-jétől kell alkalmazni.

#### 10. cikk

##### Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2007. július 19-én.

a Bizottság részéről  
Markos KYPRIANOU  
a Bizottság tagja

## I. MELLÉKLET

## A 4. CIKKBEN EMLÍTETT MŰSZAKI SPECIFIKÁCIÓK

## A. RÉSZ

**Mintavételi rendszer**

Elkerülendő az életkori hatásokat, a mintákat a vágóhídon, vágási tételekből kell venni.

Mivel közismert, hogy a *Campylobacter* spp. előfordulási gyakorisága az évszaktól függően jelentősen változik, indokolt rétegzés alkalmazása. Ennek keretében egy tizenkét hónapos időszakot fel kell osztani 12 egy hónapos időszakra. Ezen időszakok mindegyikében a teljes minta 1/12-ed részével egyenlő mennyiségű mintát kell venni.

A mintavételnek továbbá véletlenszerű kiválasztáson kell alapulnia, mind a vágóhidak, mind az egyes hónapokon belüli mintavételi nap, mind a kiválasztott mintavételi napon a mintát adó tételeket illetően. A véletlenítési rendszernek kifejezetten garantálnia kell, hogy a vágási tételek kiválasztása a különböző tartási módokon (hagyományos, szabad tartás, biotartás) hizlalt állományok létszámával arányosan történjen. Ki kell zárni továbbá, hogy a *Salmonella* spp. vagy a *Campylobacter* spp. helyzetének vágáskori ismerete torzíthassa a véletlenítést. Az illetékes hatóság felelőssége a véletlenítési rendszer kidolgozása és helyes alkalmazásának biztosítása. Az EFSA-n belül a zoonózismegfigyelési adatok gyűjtésével foglalkozó munkacsoport az Európai Unióban a brojlerhúsban előforduló *Salmonella* és *Campylobacter* koordinált megfigyelési programjára javasolt műszaki specifikációkról szóló jelentése tartalmaz példát a véletlenítési eljárásra. A véletlenítési rendszert részletes ismertetni kell a Bizottsággal.

## B. RÉSZ

**A minta mennyisége****1. Az elsődleges minta mennyisége**

- a) Az elsődleges minta mennyisége határozza meg a vizsgálandó vágási tételek számát.
- b) Legalább 384 vágási tételből kell mintát venni. Figyelembe véve, hogy a minták egy része várhatóan nem ad reakciót, a megadottnál kb. 10 %-kal több mintát kell venni.
- c) A b) ponttól eltérően Észtországban, Lettországban és Luxemburgban a következő számú vágási tételből<sup>(1)</sup> kell mintát venni:
  - i. Észtországban legalább 96 vágási tétel;
  - ii. Lettországban legalább 120 vágási tétel;
  - iii. Luxemburgban legalább 12 vágási tétel.

**2. A másodlagos minta mennyisége**

A másodlagos minta mennyisége határozza meg a vizsgálandó vágási tételből történő mintavételhez szükséges brojler-csirkék számát. Ennek 10 db csirkének kell lennie a vakbélben előforduló *Campylobacter* kimutatási vizsgálatához és 1 db csirkének a *Campylobacter* és a *Salmonella* tetemekben történő kimutatásához. Ezeknek a vakbélmintáknak és tetemmintáknak ugyanabból a vágási tételből kell származniuk.

## C. RÉSZ

**Minták begyűjtése, kezelése és elemzése brojlerállományokban előforduló *Campylobacter* spp. kimutatásának és antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének vizsgálata céljából****1. Begyűjtés és szállítás**

A *Campylobacter*-baktériumok viszonylag sérülékeny organizmusok, amelyek gyorsan elpusztulnak a gazdazsigereken kívül. Ügyelni kell ezért arra, hogy a mintavétel megfelelően, az elemzés pedig gyorsan történjen. Kerülni kell a szélsőséges hőmérsékleteket és a szállításnak a lehető leggyorsabbnak kell lennie.

A begyűjtendő mintának sértetlen vakbélnek kell lennie. A vakbélmintákat kizsigerezéskor kell venni.

<sup>(1)</sup> Becslés: gazdaságok száma (4 Észtországban, 5 Lettországban) × 2 állomány gazdaságonként × 2 vágási tétel állományonként × 6 alkalom évenként. Luxemburgban brojlereket csak 3 kisebb állományból vágnak. Az ezekből származó 1-1 vágási tételből kell mintát venni negyedévenként.

Csak a szabványos mintavételi eljárásokban jártas személyzet végezheti a minták begyűjtését. A mintavétel során a legfontosabb a vakbél tartalmából származó külső szennyezés lehető legkisebbre csökkentése. Ez a legjobban úgy érhető el, hogy kézzel óvatosan kihúzzák a vakbelet a belek csatlakozásánál. Egyedenként egy sértetlen vakbelet kell kivenni, és a mintavételt végzőnek ellenőriznie kell, hogy a vakbél tele van-e, ellenkező esetben el kell vetnie. Az egyedeket lehetőleg véletlenszerűen kell kiválasztani a teljes tételből (kihagyva a vágási tétel elejét) úgy, hogy a mintavétel ne egymás után következő egyedektől történjen. A begyűjtött 10 vakbél egy steril szállítózacskóba/csomagba gyűjthető össze.

A mintáról rendelkezésre álló összes lényeges információt fel kell jegyezni az illetékes hatóság által készített mintavételi úrlapra, ezek alapján lehet később elkészíteni a jelentést az E. részben leírt előírásoknak megfelelően. Az egyes mintákra és ezek mintavételi úrlapjára fel kell ragasztani egy egyedi számot tartalmazó címkét, és ezt a számot kell használni a mintavételtől a vizsgálat végéig. Az illetékes hatóság gondoskodik az egyedi számozási rendszer kialakításáról és használatáról. A vágási tétel azonosítóját kell használni a teteminta azonosítójaként is.

A vakbélmintákat sértetlen vakbélként kell a laboratóriumba szállítani 24 órán belül (azaz expressz küldeményként vagy futárszolgálattal) és ott azonnal el kell végezni az elemzéseket. Ahol ez nem lehetséges, ott a mintákat hűtve kell tartani legalább a laboratóriumba történő szállításig, és az elemzéseket a mintavételtől számított legfeljebb 72–80 órán belül el kell végezni. A laboratóriumban azokat a mintákat, amelyek elemzését nem lehetett elvégezni az érkezés napján, hűtve kell tárolni az elemzésig.

A laboratóriumban a vakbelek tartalmát steril módon ki kell venni és össze kell keverni egy összetett minta előállítására céljából.

## 2. Diagnosztikai módszerek

### 2.1. Tenyésztés

Szelektív táptalajon történő közvetlen tenyésztés jó becslést ad a *Campylobacter* előfordulási gyakoriságára. A minta közvetlen tenyésztését a *Campylobacter* számára kedvező szelektív táptalajon (például módosított CCDA (vérmentes szelektív táptalaj *Campylobacter*hez), Karmali vagy Preston agar) kell végezni.

A lemezeket  $41,5 \pm 1$  °C hőmérsékleten kell inkubálni mikroaerob atmoszférában legalább  $48 \pm 2$  órán keresztül. A szaporodás 24 óra múltán mutatható ki.

A mikroaerob atmoszféra előállítható kereskedelemben kapható mikroaerob inkubátorokkal (gázkeverék: 10 % CO<sub>2</sub> és 6 % O<sub>2</sub>). Ilyen inkubátorok híján mikroaerob tenyésztőrendszerek használhatók, mint például gázlombikók. A kereskedelemben kaphatók megfelelő mikroaerob atmoszféra előállítására alkalmas kompakt gázrendszerek is.

A tenyésztett minták minden egyes tételére megfelelő pozitív és negatív kontrollokat kell alkalmazni.

### 2.2. A *Campylobacter* genus megerősítő vizsgálata és kitenyésztése

A *Campylobacter*-organizmusok izolálását és megerősítő vizsgálatát az ISO 10272-1:2006(E) szabványban leírtak szerint kell elvégezni. Tételenként legalább egy *Campylobacter*-izolátumot kell kitenyészteni az ISO 10272-1:2006(E) szabványban leírt fenotipizálási módszerekkel vagy pedig a szakirodalomban leírt molekuláris módszerekkel, mint például polimerlánc-reakció (PCR) eljárásokkal. Az alkalmazott módszert fel kell tüntetni. A kitenyészett izolátum használható a későbbi antibiotikum vizsgálatokhoz.

Ha a laboratóriumnak nincs nagy tapasztalata a kitenyésztés terén, akkor a 2.4. pontban leírtak szerint tárolnia kell az izolátumot a szükséges kiegészítő oktatás befejeződéséig, vagy pedig el kell küldenie egy nagyobb tapasztalattal rendelkező laboratóriumnak a *Campylobacter* tekintetében közösségi referencialaboratóriumnaként működő laboratóriumnal való konzultáció után.

### 2.3. Minőség-ellenőrzés

Minőségbiztosítási célokból a *Campylobacter* spp.-izolátumok egy részét (de legfeljebb nyolcat) el kell küldeni a *Campylobacter* tekintetében közösségi referencialaboratóriumnaként működő laboratóriumnak megerősítő vizsgálat és kitenyésztés céljából.

Ezeknek az izolátumoknak egy részét akár egy tételként, akár negyedévenként el kell küldeni a laboratóriumba. Ha izolátumokat kell szállítani laboratóriumok között, akkor megfelelő körülményeket kell biztosítani (például aktív szeszes tamponok).

### 2.4. Tárolás

Pozitív mintáknak legalább egy izolátumot kell tárolni a nemzeti referencialaboratóriumokban a nemzeti referencialaboratóriumok tenyésztésgyűjteményére vonatkozó szokásos módszerek szerint, oly módon, ami biztosítja a törzsek életképességét legalább két évig.

## 2.5. Antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség vizsgálata

Az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség megfigyelési vizsgálataihoz a *Campylobacter*-izolátumokból tagállamonként 170-et kell felhasználni. Egy vágási tételből származó *Campylobacter*-fajonként csak egy izolátumot kell felhasználni a megfigyelési vizsgálatokban.

Azokban a tagállamokban, ahol egy adott évben az előírt mintamennyiségnél kevesebb izolátum áll rendelkezésre, ott az összes ilyen izolátumot fel kell használni az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség megfigyelési vizsgálataihoz.

Azokban a tagállamokban, amelyekben több izolátum áll rendelkezésre, a vizsgálatsorozathoz vagy fel kell használni az összes izolátumot, vagy pedig véletlenszerűen ki kell választani a legalább az előírt mintamennyiségnek megfelelő reprezentatív izolátumot.

A tagállamoknak legalább az 1. táblázatban felsorolt antibiotikumokat kell vizsgálniuk a *Campylobacter* érzékenységének meghatározásához, a megadott küszöbértékekkel és megfelelő koncentrációtartományokkal.

1. táblázat

	Antibiotikum	Küszöbérték (mg/l) R >
<i>Campylobacter jejuni</i>	Eritromicin	4
	Ciprofloxacín	1
	Tetraciklin	2
	Sztreptomicin	2
	Gentamicin	1
<i>Campylobacter coli</i>	Eritromicin	16
	Ciprofloxacín	1
	Tetraciklin	2
	Sztreptomicin	4
	Gentamicin	2

A hígítási módszereket a Klinikai és Laboratóriumi Minősítő Intézet (Clinical and Laboratory Standards Institute, CLSI) M31-A3 útmutatójában – „Eljárási szabványok állatokból izolált baktériumok antibiotikumokkal szembeni érzékenységének korongdiffúziós és hígítási vizsgálatához” (*Performance Standards for Antimicrobial Disk and Dilution Susceptibility Tests for Bacteria Isolated from Animals*), harmadik kiadás – és M100-S16 útmutatójában – „Eljárási szabványok antibiotikumokkal szembeni érzékenység vizsgálatához” (*Performance Standards for Antimicrobial Susceptibility Testing*), tizenhatodik nemzetközi kiegészítés – leírt módszerek szerint kell alkalmazni.

## D. RÉSZ

### Minták begyűjtése, kezelése és elemzése *Campylobacter* spp. és *Salmonella* spp. brojlertetekben való kimutatása céljából

#### 1. Begyűjtés és szállítás

Vágási tételként egy teljes tetemet kell begyűjteni közvetlenül a hűtés után, de a további feldolgozás (mint például fagyasztás, darabolás vagy csomagolás) előtt. Néhány vágóhídnál ez jelentheti azt, hogy a mintákat az előhűtés után kell venni, ha ez az utolsó lépés a további feldolgozás előtt.

A begyűjtött mintát külön steril műanyag zsákba kell tenni, elkerülendő a keresztfertőzést, és a mintát el kell küldeni annak a laboratóriumnak, ahol a bőrből mintát vesznek.

A tetemek begyűjtése során el kell kerülni a más tetemekkel vagy vakbélmintákkal való keresztfertőzést. Ezért minden szakaszban óvintézkedéseket kell tenni, hogy a mintavétel, szállítás és tárolás során alkalmazott eszközöket ne fertőzhessék meg a felmérés keretében vizsgálandó kórokozók.

A mintáról rendelkezésre álló összes lényeges információt fel kell jegyezni az illetékes hatóság által készített mintavételi űrlapra, hogy teljesüljenek az E. részben leírt adatrögzítési előírások.

Az egyes mintákra és ezek mintavételi űrlapjára fel kell ragasztani egy egyedi számot tartalmazó címkét, és ezt a számot kell használni a mintavételtől a vizsgálat végéig. Az illetékes hatóság gondoskodik az egyedi számozási rendszer kialakításáról és használatáról. A vágási tétel azonosítóját kell használni a vakbélminták azonosítójaként is.

A mintákat +2 és +8 °C közötti hőmérsékleten kell tárolni, és a szállítás során óvni kell külső fertőzéstől.

Ideális esetben minden mintának meg kell érkeznie a laboratóriumba a mintavételtől számított 24 órán belül. Kivételes esetekben (például hosszú utaztatás, hétvégék és hivatalos munkaszüneti napok) ez az idő meghosszabbodhat 80 órára.

Ha a *Campylobacter* és a *Salmonella* kimutatását nem ugyanaz a laboratórium végzi, akkor elsőként a *Campylobacter* vizsgálatát végző laboratóriumnak kell megkapnia a mintákat.

## 2. A minták kezelése a laboratóriumban és az elemzési módszerek

### 2.1. A minták átvétele

A minták beérkezésekor a laboratórium ellenőrzi a mintavételt végzők által rögzített információkat, és kitölti a mintavételi űrlap vonatkozó részeit.

A laboratóriumban a mintákat +2 és +8 °C közötti hőmérsékleten tartják, és a laboratóriumi mintakezelési eljárásnak a minták laboratóriumba történő beérkezése után lehetőség szerint azonnal, de mindenképpen a mintavételtől számított 72–80 órán belül meg kell kezdődnie.

### 2.2. A minta előkészítése

A vizsgálat előtt az összes beérkezett mintát meg kell vizsgálni, hogy a szállítócsomagolás sértetlen-e.

A minták kezelése során minden szakaszban feltétlenül el kell kerülni a minták, illetve a környezet közötti keresztfertőzést.

Egyszer használatos kesztyűt viselve ki kell venni a csirkét a mintaszállító zacskóból, ügyelve arra, hogy a csirke külső felülete ne szennyeződjön.

Steril műszerrel és steril eljárással el kell távolítani a nyaki bőrt (ha van) a tetem egyik oldalán lévő bőrrel együtt, de zsír nélkül, és ebből kell készíteni egy 27 grammos vizsgálati mintát, amit be kell helyezni egy Stomacher (vagy Pulsifier) homogenizálóba.

### 2.3. Törzsszuspenzió

A 27 grammos mintát hagyni kell felmelegedni szobahőmérsékletre, majd át kell vinni 9 térfogatnyi (243 ml) puffertolt peptonvizbe (BPW). A keveréket kb. 1 percig kell homogenizálni Stomacher vagy Pulsifier homogenizálóban (27 g szükséges ahhoz, hogy egy mintából párhuzamosan el lehessen végezni a *Salmonella* spp. és a *Campylobacter* spp. elemzéseit). Kerülni kell a habzást, a levegőnek a Stomacher zacskóból való lehetőleg maradéktalan eltávolításával.

A törzsszuspenzió felhasználása a következő:

- a) 10 ml-t (kb. 1 g) át kell vinni 90 ml dúsító táptalajra a *Campylobacter* spp. kimutatásához;
- b) 10 ml-t (kb. 1 g) át kell vinni üres steril kémcsőbe; 1 ml-t kell felhasználni a *Campylobacter* spp. szelektív lemezen történő számlálásához.

A törzsszuspenzió fennmaradó részét (250 ml – kb. 25 g) a *Salmonella* spp. kimutatására kell felhasználni.

### 2.4. A *Salmonella* spp. kimutatási és azonosítási módszerei

#### 2.4.1. A *Salmonella* spp. kimutatása

A *Salmonella* spp. kimutatása az „Élelmiszerek és takarmányok mikrobiológiája. Horizontális módszer a *Salmonella* spp. kimutatására” című ISO 6579-2002(E) szabvány szerinti módszerrel történik.



#### 2.4.2. A *Salmonella* spp. szerotipizálása

Minden pozitív mintából Kaufmann–White-módszerrel legalább egy izolátumot kell tipizálnia a szalmonella tekintetében nemzeti referencialaboratóriumnak működő laboratóriumnak.

Minőségbiztosítási célokból a nem tipizálható izolátumok egy részét (de legfeljebb 16-ot) el kell küldeni a *Salmonella* tekintetében közösségi referencialaboratóriumnak működő laboratóriumnak. Ezeknek az izolátumoknak egy részét negyedévenként kell elküldeni a laboratóriumnak.

#### 2.4.3. A *Salmonella* spp. fágtypizálása

Az *S. enteritidis* és az *S. typhimurium* esetében ajánlott, hogy minden pozitív mintából legalább egy izolátumon megtörténjen a fágtypizálás a Health Protection Agency (HPA) (Colindale, London) által leírt módszerrel.

### 2.5. A *Campylobacter* spp. kimutatási, azonosítási és mennyiségi meghatározási módszerei

#### 2.5.1. A *Campylobacter* spp. kimutatása

A *Campylobacter*-organizmusok izolálását és megerősítő vizsgálatát az ISO 10272-1:2006(E) szabványban leírtak szerint kell elvégezni. Tételenként legalább egy *Campylobacter*-izolátumot kell kitenyészteni az ISO 10272-1:2006(E) szabványban leírt fenotipizálási módszerekkel vagy pedig a szakirodalomban leírt molekuláris módszerekkel, mint például polimerázlánc-reakció (PCR) eljárásokkal. Az alkalmazott módszert fel kell tüntetni.

Minőségbiztosítási célokból a *Campylobacter* spp.-izolátumok egy részét (de legfeljebb nyolcat) el kell küldeni a *Campylobacter* tekintetében közösségi referencialaboratóriumnak működő laboratóriumnak megerősítő vizsgálat és kitenyésztés céljából.

Ezeknek az izolátumoknak egy részét negyedévenként kell elküldeni a laboratóriumnak. Ha izolátumokat kell szállítani laboratóriumok között, akkor megfelelő körülményeket kell biztosítani (például aktív szerves tamponok).

#### 2.5.2. A *Campylobacter* spp. mennyiségi meghatározása

A *Campylobacter* spp. mennyiségi meghatározását az „Élelmiszerek és állati takarmányok mikrobiológiája. A *Campylobacter* spp. kimutatásának és megszámlálásának horizontális módszere. 2. rész: Telepszámlálási technikák” című ISO/TS 10272-2:2006 szabvány szerint kell végezni. 10 ml törzs-szuszpenzióból 0,1 ml-t és annak további hígításait kell megvizsgálni úgy, hogy a számlálást el lehessen végezni 10<sup>6</sup> CFU/g értékig. Ezenkívül a hígítatlan törzsszuszpenzióból 1 ml-t meg kell vizsgálni a 10 CFU/g számlálási határérték meghatározásához. Minden lemezes meghatározást duplikálva kell elvégezni.

Ahhoz, hogy az adatokat össze lehessen hasonlítani és meg lehessen ítélni (a későbbi kockázatértékeléshez), becsléssel meg kell állapítani minden laboratóriumra a mennyiségi meghatározási módszer mérési bizonytalanságát.

A mérési bizonytalanság becsléséhez az ISO/TS 19036:2006 műszaki specifikáció használandó azzal az eltéréssel, hogy a mérési bizonytalanság becsléséhez a törzsszuszpenzióból származó párhuzamos hígításokat kell felhasználni.

A mérési bizonytalanság a reprodukálhatóság laboratóriumon belüli szórásából vezethető le. A mérési bizonytalanság becsléséről májustól szeptemberig kell adatokat gyűjteni, hogy legyenek pozitív minták. Összesen 12 pozitív mintát kell megvizsgálni a törzsszuszpenzió 10 ml-éből készített duplikált és párhuzamos hígításokban. A mérési bizonytalanság becslésére kapott nyers adatokat a felmérés végrehajtása átfogó leírásának (lásd E. rész) részeként külön kell megadni.

### 3. Az izolátumok tárolása

Ajánlott az izolátumokból egy reprezentatív sorozatot megőrizni például azért, hogy később el lehessen végezni az antibiotikumokkal szembeni érzékenység vizsgálatát. Pozitív mintánként egy izolátumot kell megőrizni. Erre a célra lehetőleg a mennyiségi elemzésnél használt *Campylobacter*-izolátumot kell felhasználni. Az izolátumokat a nemzeti referencialaboratóriumokban kell tárolni a nemzeti referencialaboratóriumok tenyésztésgyűjteményére vonatkozó szokásos módszerek szerint, oly módon, ami biztosítja a törzsek életképességét legalább két évig.

#### E. RÉSZ

##### Jelentések

A jelentéseknek legalább az alábbi információkat kell tartalmazniuk:

#### 1. A felmérés végrehajtásának átfogó leírása:

— vágóhidak: összes vágóhíd országonként, és azoknak a száma, ahol mintát vettek,

- az elsődleges minta tényleges mennyisége,
- a rétegezési és véletlenítési eljárások leírása,
- a minőség-ellenőrzés leírása, amely tartalmazza a *Campylobacter* mennyiségi meghatározását illetően a mérési bizonytalanság becslésének (laboratóriumként 12 érték) ismertetését,
- összesített eredmények.

2. Az előfordulási gyakoriságra vonatkozó konkrét adatok:

A tagállamok a vizsgálat eredményeit nyers adatok formájában juttatják el a Bizottsághoz, a Bizottság által biztosított adatszótár és adatgyűjtő űrlapok segítségével.

Legalább a következő információkat kell megadni:

- a vágóhíd neve/kódja,
- a vágási tétel azonosítója,
- a vágási tétel származási gazdaságának (mezőgazdasági üzem) neve/kódja,
- a gazdaság mérete, ha ismert,
- az állomány *Salmonella* elleni vakcinázási helyzete, ha ismert,
- a brojlerok életkora a mintavételkor (vágáskor),
- információ arról, hogy az állományból ez az első, vagy pedig egy későbbi vágási tétel volt-e (ritkítás előtt vagy sem),
- tartás típusa (hagyományos, szabad tartás, biotartás),
- ugyanabban az állományban a korábbi *Salmonella*- és *Campylobacter*-vizsgálatok eredményei,
- a mintavétel időpontja,
- az adott vágóhídon évente levágott szárnyasok száma,
- az alkalmazott hűtési módszer típusa (levegő, bemeztetés, permetezés),
- szállítási jegyzőkönyv részletes adatai (előírás szerinti: igen/nem),
- a laboratóriumba érkezés időpontja,
- a vizsgálat időpontja,
- a laboratórium azonosítása,
- a minta típusa,
- az alkalmazott tenyésztési módszerek és különösen a szelektív táptalaj(ok) leírása,
- *Campylobacter*-izolátum: a kitenyésztéshez alkalmazott módszer,

- *Campylobacter*: a bakteriológiai vizsgálat eredménye, a vakbélmintából történt kitenyésztéssel együtt,
  - *Campylobacter*: a bakteriológiai vizsgálat eredménye, a tetemmintából történt kitenyésztéssel és mennyiségi meghatározással együtt,
  - *Salmonella*: a bakteriológiai vizsgálat és a szerotipizálás eredménye,
  - a mintavétel és az elemzés között eltelt idő (12 órás időszakonként).
3. A vakbélmintákból származó *Campylobacter*-izolátumok antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének vizsgálatára vonatkozó konkrét információk:

Az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség megfigyelésének eredményeit a 2003/99/EK irányelv 9. cikkének megfelelően a zoonózisok, zoonózis-kórokozók és az antibiotikumokkal szembeni ellenálló képesség tendenciáiról és forrásairól szóló éves jelentésben kell értékelni és megadni.

Figyelembe véve a 2003/99/EK irányelv IV. mellékletében szereplő rendelkezéseket is, a következő információkat kell megadni:

- az izolátumok származása, például alaphelmérés, ellenőrzési program, passzív felügyelet,
  - az érzékenység vizsgálatához használt izolátumok száma *Campylobacter*-fajonként,
  - az ellenállóképesnek talált izolátumok száma antibiotikumonként és *Campylobacter*-fajonként, és
  - a teljes mértékben érzékeny izolátumok száma és az 1. táblázatban felsoroltak közül 1, 2, 3, 4 és 4-nél több antibiotikummal szemben ellenálló izolátumok száma.
-

## II. MELLÉKLET

## A tagállamoknak nyújtható közösségi pénzügyi hozzájárulás felső határa

(EUR)

Tagállam	A mintavételek és elemzések összes társfinanszírozásának felső határa
Belgium – BE	58 092
Bulgária – BG	58 092
Cseh Köztársaság – CZ	58 092
Dánia – DK	58 092
Németország – DE	58 092
Észtország – EE	14 688
Írország – IE	58 092
Görögország – EL	58 092
Spanyolország – ES	58 092
Franciaország – FR	58 092
Olaszország – IT	58 092
Ciprus – CY	58 092
Lettország – LV	18 360
Litvánia – LT	58 092
Luxemburg – LU	1 836
Magyarország – HU	58 092
Málta – MT	58 092
Hollandia – NL	58 092
Ausztria – AT	58 092
Lengyelország – PL	58 092
Portugália – PT	58 092
Románia – RO	58 092
Szlovénia – SI	58 092
Szlovákia – SK	58 092
Finnország – FI	58 092
Svédország – SE	58 092
Egyesült Királyság – UK	58 092
Összesen:	1 429 092

## III. MELLÉKLET

**A brojlerállományokban a *Campylobacter* spp. előfordulási gyakoriságát és antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességét, valamint a brojlercetekben a *Campylobacter* spp. és a *Salmonella* spp. előfordulási gyakoriságát vizsgáló, a tagállamokban végzendő felmérés végrehajtásáról szóló igazolt pénzügyi jelentés**

Tárgydőszak: ..... -tól/-től ..... -ig

**A felmérés során felmerült és közösségi pénzügyi hozzájárulással támogatható költségekről szóló kimutatás**

A közösségi pénzügyi hozzájárulást biztosító bizottsági határozat hivatkozási száma:

.....  
 .....

Az alábbi tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségek	Vizsgálatok száma	A tárgydőszak során felmerült összes vizsgálati költség (nemzeti pénznemben kifejezve)
A <i>Campylobacter</i> spp. bakteriológiai kimutatása		
A <i>Salmonella</i> spp. bakteriológiai kimutatása		
A <i>Campylobacter</i> spp. megerősítő vizsgálata		
A <i>Campylobacter</i> -izolátumok kitenyésztése		
A <i>Campylobacter</i> -izolátumok számlálásos meghatározása		
A <i>Salmonella</i> -izolátumok szerotipizálása		
A <i>Campylobacter</i> -izolátumok antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességének vizsgálata		

#### A kedvezményezett nyilatkozata

Igazoljuk, hogy

- a fenti költségek valóságosak és az e határozatban meghatározott feladatok elvégzésével kapcsolatban merültek fel, valamint nélkülözhetetlenek voltak a feladatok megfelelő elvégzéséhez,
- a költségeket igazoló összes dokumentum pénzügyi ellenőrzés céljára rendelkezésre áll,
- ehhez a programhoz más közösségi hozzájárulást nem igényeltünk.

**Dátum:** .....

**Pénzügyi felelős:** .....

**Aláírás:** .....

\_\_\_\_\_